

Chương 12 Các quy tắc, tập quán trong cuộc sống thường ngày

1 Quy tắc sinh hoạt

1-1

Rác

(1) Quy tắc cơ bản về việc đổ rác

Khi đổ rác, cần tuân thủ những điều dưới đây.

- Tuân thủ địa điểm và ngày (thứ) đổ rác theo từng loại rác
- Đổ loại rác nào, ở đâu thì tuân theo quy tắc của xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

- * Thường đổ rác vào buổi sáng ngày loại rác đó được thu gom.
- * Nếu đổ rác khác loại đã quy định, hoặc đổ rác không đúng chỗ quy định thì sẽ không được thu gom.
- * Tùy cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống, có trường hợp phải sử dụng loại túi đựng rác có mất phí mà cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố chỉ định.

Ví dụ phân loại rác

(tuân theo quy tắc của xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống)

Rác đốt	Rác tươi thải từ bếp, rác giấy v.v...
Rác không đốt	Đĩa, cốc đã vỡ, kim loại, thủy tinh v.v...
Rác tài nguyên	Chai thủy tinh, lon, chai nhựa PET, báo, sách, hộp đựng bằng nhựa, bìa các tông v.v...
Rác quá khổ Khi vứt rác quá khổ, có trường hợp tốn tiền để xử lý hoặc tái chế	Đồ đạc như bàn, ghế v.v..., xe đạp, chăn đệm v.v...
Rác đồ điện gia dụng Khi vứt rác đồ điện gia dụng, có trường hợp tốn tiền để tái chế	Máy điều hòa không khí, tivi, tủ lạnh, tủ cấp đông, máy giặt, máy sấy quần áo v.v...

Một điểm
quan trọng:

Dầu ăn đã qua sử dụng

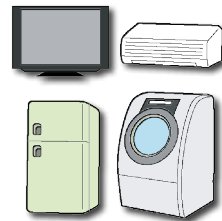
Không xả dầu ăn vào bồn rửa. Hãy tuân thủ quy định tại xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống khi đổ dầu ăn thừa, chẳng hạn như cho khăn giấy vào nổi để thấm hút dầu ăn, dùng chất làm đông cứng để làm đông cứng dầu ăn rồi mới vứt v.v..

Một điểm
quan trọng:

Rác đồ điện gia dụng

Trường hợp mua thay mới hoặc vứt bỏ các đồ điện gia dụng dưới đây, cần phải trả chi phí tái chế và chi phí thu gom vận chuyển đồ điện gia dụng đó.

- Máy điều hòa không khí
- Tivi
- Tủ lạnh, tủ cấp đông
- Máy giặt, máy sấy quần áo

Ngoài ra, khi vứt bỏ cần phải yêu cầu nhà cung cấp được cấp phép thu gom, vận chuyển. Trường hợp không biết phải nhờ nhà cung cấp nào, hãy liên hệ cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

Nơi thanh toán chi phí tái chế và tiếp quản sản phẩm cũ

i. Trường hợp mua thay mới

- Cửa hàng bạn mua sản phẩm mới

Vì phương pháp tiếp quản khác nhau tùy theo từng cửa hàng nên hãy liên hệ cửa hàng để biết thêm thông tin chi tiết.

ii. Trường hợp không mua thay mới mà chỉ vứt bỏ

- Cửa hàng đã mua sản phẩm sẽ vứt bỏ

Trường hợp không biết cửa hàng đã mua là cửa hàng nào, hãy liên hệ cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

(2) Vứt rác trái phép (vứt rác bất hợp pháp)

Cho dù là địa điểm nào đi nữa thì cũng không được tùy tiện vứt rác ngoài nơi quy định.

Trường hợp đã vứt rác ngoài nơi quy định, có thể bị phạt hình sự.

Hãy vứt rác theo đúng quy định tại xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

Ngoài ra, nhiều xã, phường, quận, thành phố ban bố quy định cấm “Xả rác bừa bãi” ví dụ như vứt lon rỗng, mẫu thuốc lá trên đường phố v.v... Đừng xả rác bừa bãi vì có thể bị khép tội hành chính, tội hình sự.

1-2

Tiếng ồn

Người Nhật có tư duy rằng việc gây ra tiếng ồn lớn, nói to sẽ gây phiền toái cho người khác.

- Hãy chú ý rằng tiếng nói chuyện to, tiếng tiệc tùng, tivi, nhạc v.v... có thể gây phiền toái cho hàng xóm của bạn.
- Hãy chú ý sao cho không gây ra tiếng ồn lớn, ví dụ như giặt giũ, sử dụng máy hút bụi, tắm vòi hoa sen v.v... vào sáng sớm.
- Đặc biệt tại nhà ở tập thể ví dụ như chung cư, tòa nhà nhiều căn hộ v.v..., hãy chú ý sao cho không gây ra tiếng ồn lớn.

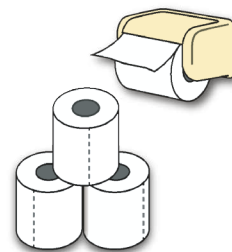

1-3

Nhà vệ sinh

Nhà vệ sinh xả nước ở Nhật Bản

- Nhất định phải sử dụng giấy có sẵn ở nhà vệ sinh.
- Nhất định phải xả trôi giấy đã qua sử dụng tại nhà vệ sinh.
→ Một số quốc gia có thói quen vứt giấy vệ sinh đã qua sử dụng vào thùng rác được trang bị trong nhà vệ sinh. Tuy nhiên, ở Nhật Bản, nó có thể được xả sạch: nếu giấy trong nhà vệ sinh được sử dụng đúng cách, đường ống hiếm khi bị tắc bởi giấy.
- Nhà vệ sinh tại trung tâm thương mại và nhà ga có rất nhiều nút, nhưng nút xả nước thường ghi dòng **流す (FLUSH)** (xả nước).

1-4

Sử dụng điện thoại di động

- Không sử dụng điện thoại khi đang đi bộ để tránh gây thương tích cho bản thân hoặc cho người khác.
- Luật pháp nghiêm cấm việc thao tác điện thoại di động khi đang đi xe đạp hoặc đang điều khiển các phương tiện xe cộ

1-5

Trên tàu điện và xe buýt

Tàu điện và xe buýt là nơi công cộng nên hãy chú ý các điểm dưới đây.

- Nói chuyện to được coi là vi phạm quy tắc ứng xử ở Nhật Bản.
- Vì nói chuyện điện thoại khi đang trên tàu hoặc xe buýt được coi là cách ứng xử không tốt, vì thế hãy hạn chế nói chuyện điện thoại (bởi vì nó làm phiền người khác).
- Mở tiếng to khi nghe nhạc cũng gây phiền hà cho người khác. Hãy chú ý sao cho âm thanh không lọt ra ngoài khỏi tai nghe.
- Khi xe buýt hoặc tàu đông người, hãy cẩn thận để ba lô của bạn không gây phiền hà cho người xung quanh.

1-6

Suối nước nóng và nhà tắm công cộng

- Hãy tuân thủ các quy tắc dưới đây khi sử dụng suối nước nóng và nhà tắm công cộng v.v...
- Hãy làm sạch cơ thể trước khi vào bể tắm chung.
- Không được cho khăn vào trong bể tắm.
- Không được dùng xà phòng, dầu gội để làm sạch cơ thể, tóc trong bể tắm.
- Người có hình xăm có thể sẽ không được phép vào nhà tắm công cộng.

1-7

Biển báo cấm

Có nhiều loại biển báo thể hiện việc “Cấm” việc gì đó.

Đây là biển báo cấm cơ bản.

Hãy tuân thủ quy định tại nơi có biển báo cấm.

“Cấm bơi lội”

“Cấm hút thuốc”

“Cấm sử dụng điện thoại di động”

2

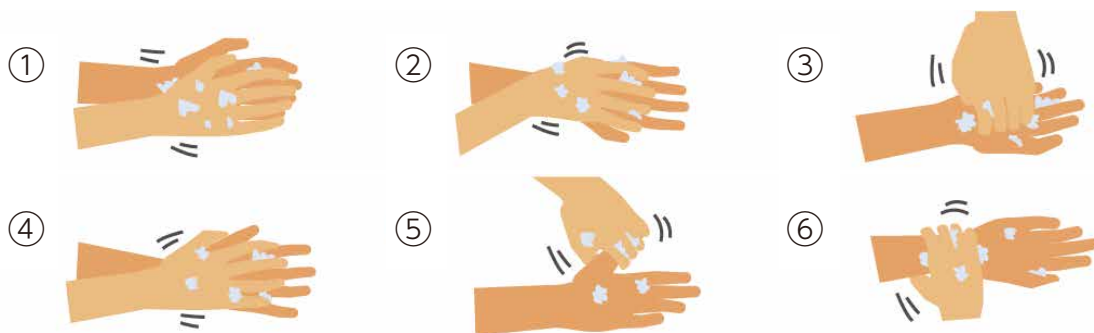
Phòng chống bệnh truyền nhiễm

Tại Nhật, đặc biệt vào thời kỳ mùa đông khi không khí bị khô, ngoài các bệnh truyền nhiễm như bệnh cảm hay bệnh cúm (influenza), v.v... lây lan, còn có khi lây lan các bệnh truyền nhiễm chưa có từ trước đến nay do virus mới gây ra. Phần này xin giới thiệu phương pháp phòng ngừa cơ bản nhằm ngăn chặn sự lây lan của bệnh truyền nhiễm. Khi có hiện tượng lây lan bệnh truyền nhiễm, mỗi người hãy chú ý thực hiện các điều sau đây.

2-1

Rửa tay

Việc rửa tay bằng dòng nước hay xà phòng là phương pháp hữu hiệu để loại bỏ về mặt vật lý virus bám vào ngón tay, v.v... Khi trở về phòng từ bên ngoài, hay trước và sau khi nấu ăn, trước khi dùng bữa, v.v..., hãy rửa tay thật kỹ. Trình tự rửa tay như sau.

- i. Sau khi làm ướt tay bằng dòng nước, thoa xà phòng vào rồi cọ kỹ lòng bàn tay.
- ii. Duỗi mu bàn tay, và cọ mu bàn tay bằng lòng bàn tay của tay còn lại.
- iii. Cọ cẩn thận đầu ngón tay và kẽ móng.
- iv. Rửa phần giữa các ngón.
- v. Dùng lòng bàn tay vặn xoắn ngón cái để rửa.
- vi. Đừng quên rửa cổ tay.

* Sau khi rửa bằng xà phòng xong, dội rửa bằng nước cho sạch rồi dùng khăn lau hoặc khăn giấy sạch để lau khô thật kỹ.

2-2

Quy tắc khi ho

Quy tắc khi ho là việc khi ho hay hắt hơi dùng khẩu trang hoặc khăn giấy, khăn tay, mặt trong tay áo hay khuỷu tay để che miệng và mũi nhằm ngăn không cho bệnh truyền nhiễm lây sang người khác.

Khi ho hay hắt hơi, hãy tuân thủ thực hiện các việc sau đây.

- Đeo khẩu trang, che miệng và mũi.
- Khi không có khẩu trang thì dùng khăn giấy hoặc khăn tay để che miệng và mũi.
- Nếu bạn đột nhiên ho hoặc hắt hơi thì hãy dùng khuỷu tay hoặc bên trong tay áo khoác để che miệng và mũi.

Ngoài ra, khi đeo khẩu trang, việc đeo đúng cách cũng rất quan trọng. Hãy đeo khẩu trang theo trình tự sau đây.

- i. Chắc chắn che phủ cả mũi lẫn miệng
- ii. Đeo dây đeo qua tai
- iii. Phủ kín tận mũi sao cho không có khe hở

2-3

Độ ẩm

Nếu không khí khô thì chức năng bảo vệ niêm mạc đường hô hấp bị giảm và dễ bị mắc bệnh truyền nhiễm. Đặc biệt, trong phòng dễ bị khô, nếu giữ được độ ẩm phù hợp (50~60%) bằng cách sử dụng máy tạo độ ẩm, v.v... sẽ có hiệu quả.

2-4

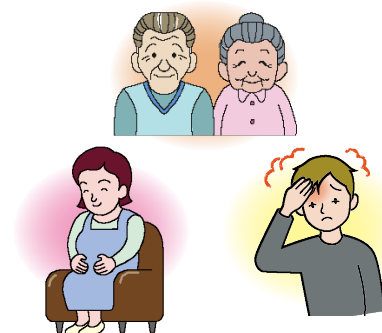
Nghỉ ngơi và ăn uống dinh dưỡng

Để tăng sức đề kháng của cơ thể, hàng ngày hãy chú trọng vào việc ăn uống đầy đủ dinh dưỡng và cân bằng dinh dưỡng.

2-5

Ra ngoài

Khi các bệnh truyền nhiễm lây lan qua đường giọt bắn trở nên phổ biến, đeo khẩu trang được coi là biện pháp phòng tránh hiệu quả. Đặc biệt, những người cao tuổi hay người có bệnh nền, người đang điều trị ung thư, phụ nữ mang thai, người có thể trạng kém cần đặc biệt chú ý để thực hiện các biện pháp phòng tránh bệnh truyền nhiễm. Cần đặc biệt cẩn trọng khi đến những nơi đông người trong thời gian các bệnh truyền nhiễm đang phổ biến.

3

Những điều cần thiết đối với đời sống

3-1

Sinh hoạt cộng đồng

(1) Các tổ chức cộng đồng (Hội tự quản, tổ dân phố)

Ở Nhật Bản, những cư dân địa phương có thể tình nguyện thành lập và đưa vào hoạt động các tổ chức cộng đồng với mục đích phát triển địa phương và giúp đỡ các cư dân sinh sống dễ dàng và thoải mái hơn. Chi phí cho hoạt động của các tổ chức này được đóng góp tự nguyện bởi các cư dân là thành viên.

Các nội dung hoạt động chính

- Diễn tập phòng chống thảm họa chuẩn bị cho trường hợp động đất, hỏa hoạn
 - Hoạt động trông chừng an toàn cho trẻ em từ nhà đến trường và ngược lại
 - Hoạt động phúc lợi dành cho người cao tuổi, người khuyết tật
 - Phổ biến thông báo từ tòa thị chính v.v...
 - Tổ chức các sự kiện ví dụ như lễ hội, hội thao v.v... để thắt chặt mối quan hệ giữa các thành viên
- Để biết thêm chi tiết, hãy liên hệ cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

(2) Tình làng nghĩa xóm

- Việc giao tiếp với những người hàng xóm, ví dụ như chào hỏi thường xuyên, tham gia các sự kiện sẽ giúp hạn chế những vấn đề rắc rối phát sinh giữa bạn và những người này. Đồng thời, còn giúp bạn có cơ hội trao đổi thông tin để biết thêm về những điều cần chú ý trong khu vực sinh sống.
- Khi xảy ra thiên tai, thảm họa v.v..., hàng xóm cũng có thể giúp đỡ lẫn nhau.

3-2

Phòng chống tội phạm

Hãy chú ý các điểm dưới đây để không trở thành nạn nhân của hành vi trộm cắp, sàm sỡ v.v...

- Khi đi ra khỏi nhà, nhất định phải khóa cửa sổ và cửa chính.
- Khi đỗ xe ô tô, xe máy, xe đạp, nhất định phải khóa xe.
- Khi cầm theo đồ vật quan trọng như túi xách, ví v.v..., không để ngoài tầm mắt.
- Hạn chế tối đa việc đi qua đường tối hoặc nơi vắng người qua lại vào buổi tối.
- Hãy tham vấn trụ sở cảnh sát v.v... gần nhất khi bạn có thắc mắc hay cảm thấy lo lắng về việc phòng chống tội phạm.

3-3

Các dịch vụ cần thiết cho cuộc sống hàng ngày

(1) Điện

Bắt đầu sử dụng điện

Để bắt đầu sử dụng điện, cần làm các việc dưới đây.

- i. Quyết định ngày bắt đầu sử dụng dịch vụ điện.
- ii. Đăng ký với công ty điện lực qua internet hoặc điện thoại.
- iii. Bật công tắc cầu dao vào ngày bắt đầu sử dụng điện.

Tuy nhiên, tùy thuộc vào nội dung hợp đồng và trang thiết bị nơi ở, có thể sẽ phải nhờ người của công ty điện lực đến. Trong trường hợp đó, sẽ có hướng dẫn từ công ty điện lực nên hãy chú ý.

Tiền điện và phương pháp thanh toán

- Có rất nhiều sự lựa chọn tùy theo cách sử dụng điện của người sử dụng. Bạn có thể chọn hợp đồng phù hợp với cách sử dụng điện của bản thân.
- Về cơ bản, chi phí sử dụng điện được tính trên cơ sở lượng điện đã sử dụng. Tuy nhiên, tỷ lệ “phí cơ bản” là một khoản tiền cố định bạn phải trả hằng tháng bất kể bạn tiêu thụ bao nhiêu điện.
- Phương pháp thanh toán tiền điện gồm có: tự động rút từ tài khoản ngân hàng, thanh toán tại cửa hàng tiện lợi hoặc ngân hàng, thanh toán bằng thẻ tín dụng v.v...
- * Về lượng điện đã sử dụng, mỗi tháng 1 lần, người của công ty điện lực sẽ kiểm tra từ xa hoặc tận nơi chỉ số công tơ điện lắp tại từng căn hộ.
- * Hằng tháng, công ty điện lực thông báo cho người sử dụng lượng điện tiêu thụ và số tiền điện phải đóng (thông báo về lượng điện tiêu thụ đôi khi được cung cấp trên trang web).
- * Có thể xác nhận nội dung hợp đồng điện bằng tài liệu (đôi khi được cung cấp trên trang web) do công ty điện lực cung cấp trước hoặc sau hợp đồng.

Chấm dứt việc sử dụng điện

Để chấm dứt việc sử dụng điện, cần làm các việc dưới đây.

- i. Quyết định ngày chấm dứt việc sử dụng điện.
- ii. Đăng ký hủy hợp đồng với công ty điện lực qua internet hoặc điện thoại.

Vào ngày chấm dứt việc sử dụng điện, về cơ bản, người sử dụng không nhất thiết phải có mặt. Tuy nhiên, trong trường hợp không thể xác nhận công tơ điện từ bên ngoài căn hộ, người sử dụng sẽ cần phải có mặt. Trong trường hợp đó, sẽ có hướng dẫn từ công ty điện lực nên hãy chú ý.

Để tránh gây rắc rối cho người thuê nhà tiếp theo, vui lòng đảm bảo hoàn tất các thủ tục chấm dứt hợp đồng cần thiết trước ngày chuyển đi.

Dưới đây là quầy tư vấn dành cho người gặp khó khăn đối với hành vi kinh doanh hay hợp đồng v.v... từ công ty điện lực.

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

- * Quầy không cung cấp thông tin chi tiết về từng hợp đồng với các công ty điện lực hoặc bảng sao kê hóa đơn. Vui lòng liên hệ với công ty điện lực mà bạn đã ký hợp đồng.
- Ngoài ra, quầy không cung cấp dịch vụ hòa giải hoặc trọng tài giữa người tư vấn và doanh nghiệp.

(2) Gas

Các loại gas

- Có một số loại gas có thể sử dụng tại hộ gia đình bình thường, tùy thuộc vào thành phần và đặc tính cháy, ví dụ như gas đô thị 13A, LP gas v.v...
- Việc lựa chọn thiết bị dùng gas tại nhà cần tương ứng với loại gas.
 - * Nếu sử dụng thiết bị dùng gas không tương ứng với loại gas, có thể xảy ra hỏa hoạn hoặc đốt cháy không hoàn toàn, rất nguy hiểm. Khi sử dụng gas, hãy mở cửa sổ để thông gió. Nếu người thấy mùi gas khi đang sử dụng các thiết bị gas, hãy ngừng sử dụng gas ngay lập tức, mở cửa sổ để thông gió đầy đủ và không sử dụng bật lửa hoặc các nguồn gây cháy khác. Không chạm vào công tắc điện. Liên hệ ngay với công ty gas.

Bắt đầu sử dụng gas

- Để bắt đầu sử dụng gas, cần làm các việc dưới đây.
 - i. Quyết định ngày bắt đầu sử dụng dịch vụ gas.
 - ii. Đăng ký với công ty gas ở khu vực bạn cư trú qua internet hoặc điện thoại.
 - * Vào ngày bắt đầu sử dụng, người của công ty gas sẽ đến, sau khi kiểm tra các thiết bị, bắt đầu cung cấp gas và hướng dẫn cho bạn cách sử dụng thiết bị dùng gas.

Tiền gas và phương pháp thanh toán

- Công ty gas tại khu vực cư trú có chuẩn bị phương án tiền gas tùy theo cách sử dụng gas.
- Về cơ bản, tiền gas là tổng gồm chi phí cơ bản cố định và chi phí tăng giảm tùy vào lượng gas sử dụng, sẽ được tính toán và lên hóa đơn hàng tháng.
- Phương pháp thanh toán tiền gas gồm có: tự động rút từ tài khoản ngân hàng, thanh toán tại cửa hàng tiện lợi hoặc ngân hàng, thanh toán bằng thẻ tín dụng v.v...
 - * Có thể xác nhận nội dung hợp đồng gas bằng tài liệu (đôi khi được cung cấp trên trang web) do công ty gas cung cấp trước hoặc sau hợp đồng.

Chấm dứt việc sử dụng gas

- Để chấm dứt việc sử dụng gas, cần làm các việc dưới đây.
 - i. Quyết định ngày chấm dứt việc sử dụng gas.
 - ii. Đăng ký hủy hợp đồng với công ty gas qua internet hoặc điện thoại.
 - * Hãy chuẩn bị sẵn trong tay phiếu thu tiền gas (đôi khi được cung cấp trên trang web) được gửi đến hàng tháng và cho công ty gas biết "Mã số khách hàng" để thủ tục diễn ra thuận lợi.

Vào ngày chấm dứt việc sử dụng gas, nhân viên sẽ dừng công tơ gas. Trường hợp nhân viên không tới được chỗ có công tơ gas, người sử dụng gas hoặc người đại diện sẽ cần phải có mặt.

Để tránh gây rắc rối cho người thuê nhà tiếp theo, vui lòng đảm bảo hoàn tất các thủ tục chấm dứt hợp đồng cần thiết trước ngày chuyển đi.

Dưới đây là quầy tư vấn dành cho người gặp khó khăn đối với hành vi kinh doanh hay hợp đồng v.v... từ công ty gas.

<https://www.emsc.meti.go.jp/general/consult.html>

- * Quầy không cung cấp thông tin chi tiết về từng hợp đồng với các công ty gas hoặc bảng sao kê hóa đơn. Vui lòng liên hệ với công ty gas mà bạn đã ký hợp đồng.
- Ngoài ra, quầy không cung cấp dịch vụ hòa giải hoặc trọng tài giữa người tư vấn và doanh nghiệp.

(3) Nước

Sử dụng nước

Trường hợp bắt đầu sử dụng nước vì lý do chuyển nhà v.v..., người sử dụng nước cần đăng ký trước về việc bắt đầu sử dụng nước với cơ quan phụ trách nước của xã, phường, quận, thành phố nơi sinh sống hoặc với doanh nghiệp nước.

Để biết thêm chi tiết, hãy liên hệ cơ quan hành chính xã, phường, quận, thành phố nơi bạn đang sinh sống.

Tiền nước

Cách thanh toán, yêu cầu thanh toán tiền nước như dưới đây.

- i. Tiền nước do từng doanh nghiệp nước thuộc xã, phường, quận, thành phố nơi sinh sống quyết định. Doanh nghiệp nước xác nhận lượng nước người sử dụng đã dùng qua công tơ rồi yêu cầu người sử dụng thanh toán số tiền tương ứng với lượng sử dụng.
- ii. Tiền nước được yêu cầu thanh toán là khoản tiền tổng gồm "chi phí cơ bản" và "chi phí tăng giảm tùy vào lượng". "Chi phí cơ bản" được quyết định theo loại kích thước đường ống cấp nước, đường kính ống càng lớn thì số tiền càng cao. Mặt khác, "chi phí tăng giảm tùy vào lượng" được quyết định theo lượng nước đã sử dụng, lượng nước đã sử dụng càng nhiều thì số tiền càng cao.
- iii. Phương pháp thanh toán tiền nước khác nhau tùy theo doanh nghiệp nước. Về cơ bản, có thể lựa chọn trong số các phương pháp: chuyển khoản ngân hàng, thanh toán tại cửa hàng tiện lợi hoặc ngân hàng v.v...

3-4

Điện thoại di động

(1) Hợp đồng điện thoại di động

- Khi làm hợp đồng điện thoại di động, phải qua bước xác nhận danh tính.
- Để xác nhận danh tính, có các cách sau đây.
Các giấy tờ chính thức (giấy tờ xác nhận danh tính) có ghi họ tên, ngày tháng năm sinh, địa chỉ hiện tại cần được:

- i. Trình cho hãng điện thoại di động
- ii. Gửi bản sao qua đường bưu điện hoặc trang web cho hãng điện thoại di động

- Ví dụ, các giấy tờ dưới đây có thể sử dụng làm giấy tờ xác nhận danh tính.

- i. Thẻ cư trú
- ii. Bằng lái xe
- iii. Thẻ Số định danh cá nhân
- iv. Hộ chiếu (giới hạn ở hộ chiếu có ghi địa chỉ hiện tại)

- Trường hợp bạn là người vị thành niên, cần tất cả các giấy tờ dưới đây.

- Giấy tờ xác nhận danh tính của bạn
- Giấy chấp thuận của bố mẹ

- Để tiến hành thủ tục thanh toán chi phí điện thoại di động, cần một trong những giấy tờ dưới đây.

- Thẻ tín dụng
- Thẻ rút tiền mặt của tài khoản ngân hàng nội địa Nhật Bản
- Sổ ngân hàng của tài khoản ngân hàng nội địa Nhật Bản

- Tùy công ty điện thoại di động, có công ty hỗ trợ bằng tiếng nước ngoài trên trang chủ hoặc tại cửa hàng v.v...
- Có thể xác nhận trước các giấy tờ cần thiết để làm hợp đồng hoặc hỏi các câu hỏi liên quan đến dịch vụ điện thoại di động.

(2) Lưu ý khi ký kết hợp đồng và sử dụng

- Có những kẻ môi giới bất chính tiếp cận bạn và nói rằng “Tôi sẽ thay mặt giúp bạn làm hợp đồng điện thoại di động” rồi tự tiện sử dụng giấy tờ xác nhận danh tính của bạn để làm hợp đồng di động và sử dụng để thực hiện hành vi phạm tội.
- Trường hợp nhờ người khác làm hợp đồng, chính bản thân bạn cũng phải xác nhận nội dung hợp đồng.
- Việc chuyển nhượng điện thoại di động đã làm hợp đồng cho người khác khi chưa có sự đồng ý của công ty điện thoại di động là hành vi vi phạm pháp luật và sẽ bị xử phạt.

Trong trường hợp bạn không còn sử dụng điện thoại di động của mình vì các lý do bao gồm cả việc trở về nước, vui lòng liên hệ với nhà cung cấp dịch vụ điện thoại di động của bạn để hủy hoặc chuyển dịch vụ.

3-5

Tài khoản ngân hàng

(1) Mở tài khoản ngân hàng

- Có thể tiến hành thủ tục mở tài khoản ngân hàng tại chi nhánh, phòng giao dịch của ngân hàng. Đối với một số ngân hàng, cũng có thể làm thủ tục qua đường bưu điện, ứng dụng của điện thoại thông minh, máy tính. Thông thường, thẻ rút tiền mặt sẽ được gửi qua đường bưu điện đến nhà bạn sau.
- Khi mở tài khoản ngân hàng, hãy đem các giấy tờ v.v... dưới đây đến ngân hàng.

- Giấy tờ xác nhận danh tính (Ví dụ: Thẻ cư trú)
- Con dấu (Một số ngân hàng cho phép sử dụng chữ ký.)
- Thẻ nhân viên hoặc thẻ sinh viên (nếu bạn không có thẻ, hãy nhờ người của công ty hoặc người của trường đi cùng)

- Trường hợp bạn lo lắng về việc giao tiếp bằng tiếng Nhật, hãy nhờ người có thể liên tục hỗ trợ bạn (người ở chỗ làm hoặc trường học nơi bạn trực thuộc) phiên dịch giúp bạn.

(2) Thông báo ngay cho ngân hàng nếu thay đổi địa chỉ hay thời hạn cư trú

- Trường hợp có thay đổi các thông tin như địa chỉ, thời hạn lưu trú hay tư cách lưu trú, nơi làm việc v.v... hãy nhanh chóng liên lạc báo với ngân hàng mà bạn đã mở tài khoản. Ngoài ra, cũng có trường hợp ngân hàng liên lạc với bạn để xác nhận xem thông tin của bạn có gì thay đổi hay không.
- Trường hợp không thông báo khi có thay đổi các thông tin như địa chỉ hay thời hạn lưu trú hay tư cách lưu trú, nơi làm việc v.v... hoặc không thực hiện những xử lý mà ngân hàng yêu cầu, cũng có khi tài khoản sẽ không sử dụng được.

(3) Đóng tài khoản ngân hàng không sử dụng

- Trường hợp không sử dụng tài khoản ngân hàng nữa vì lý do ví dụ như về nước v.v..., hãy đóng tài khoản ngân hàng. Có thể tiến hành thủ tục đóng tài khoản tại chi nhánh, phòng giao dịch của ngân hàng.
- * Việc mua bán, chuyển nhượng, nhận chuyển nhượng tài khoản ngân hàng (bao gồm thẻ rút tiền mặt, sổ ngân hàng, ID hoặc mật khẩu đăng nhập v.v...) là hành vi phạm tội. Tuyệt đối không được làm. Nếu vi phạm, sẽ bị phạt tù lên tới 1 năm hoặc phạt tiền lên tới 1 triệu Yên.

(4) Không sử dụng ngân hàng bất hợp pháp

- Để hoạt động trong lĩnh vực ngân hàng, cần có giấy phép của Nhà nước. Bạn không được yêu cầu chuyển tiền ra nước ngoài bằng cách trả tiền cho một ngân hàng hoặc cá nhân bất hợp pháp không được cấp phép bởi Chính phủ Nhật Bản.
- Nếu bạn không chắc chắn liệu một ngân hàng có hợp pháp hay không, hãy hỏi ý kiến của ai đó tại nơi làm việc hoặc trường học của bạn.

(5) Other

- Cơ quan Dịch vụ Tài chính đã biên soạn một tập sách nhỏ có tựa đề “Cách sử dụng tài khoản ngân hàng và chuyển tiền để sinh sống tại Nhật Bản” (được dịch sang 15 ngôn ngữ, bao gồm tiếng Anh và tiếng Trung) dành cho cư dân nước ngoài dự định cư trú dài hạn tại Nhật Bản, tóm tắt những thông tin quan trọng về việc sử dụng tài khoản tiết kiệm và chuyển tiền. Vui lòng sử dụng tài liệu này.

Để biết thêm chi tiết, vui lòng truy cập trang web sau.

<https://www.fsa.go.jp/news/30/20190411/20190411.html> (Japanese)

<https://www.fsa.go.jp/news/r1/20191004/20190411.html> (English)

3-6

Bưu điện

- Ký hiệu của bưu điện và các hòm thư ở Nhật Bản là hình “〒” màu đỏ.
- Tại bưu điện, có thể sử dụng các dịch vụ dưới đây.

- Gửi thư, bưu thiếp và bưu phẩm đến các địa điểm trong và ngoài Nhật Bản (*1).
- Gửi tiền tiết kiệm (*2), gửi tiền, chuyển khoản thanh toán cho các dịch vụ, tiện ích công cộng v.v...
- Đăng ký bảo hiểm nhân thọ.

- *1 Đối với các yêu cầu liên quan đến việc gửi thư, bưu thiếp và bưu phẩm, Bưu điện Nhật Bản đã thành lập Trung tâm Tư vấn Dịch vụ Khách hàng (tiếng Anh).

Trang web của Bưu điện Nhật Bản (tiếng Anh):

https://www.post.japanpost.jp/index_en.html

- *2 Đối với các yêu cầu liên quan đến việc mở tài khoản, Bưu điện Nhật Bản đã thành lập Trung tâm Dịch vụ Khách hàng Đa ngôn ngữ. (ĐT: 0570-023170)

Ngôn ngữ được hỗ trợ: Tiếng Anh, Tiếng Trung, Tiếng Hàn, Tiếng Việt, Tiếng Indonesia

Trang web Thông tin Trung tâm Dịch vụ Khách hàng:

<https://www.post.japanpost.jp/bank/account/multilanguage-callcenter.html>

4

Giao thông công cộng

4-1

Thẻ IC

(1) Chức năng cơ bản

Có thể dùng thẻ IC giao thông vào việc thanh toán tiền vé xe buýt, tàu điện của nhiều công ty. Dưới đây trình bày chức năng của thẻ IC giao thông thường gặp.

- Bạn có thể tiết kiệm thời gian, công sức mua vé tại máy bán vé bằng cách cho tiền (nạp tiền) sẵn vào thẻ IC.
- Có thể mua tại máy bán vé, quầy làm việc của nhà ga, phòng kinh doanh của hãng xe buýt v.v...
- Có trường hợp tiền vé sẽ rẻ hơn so với thanh toán bằng tiền mặt.

(2) Thẻ ghi tên

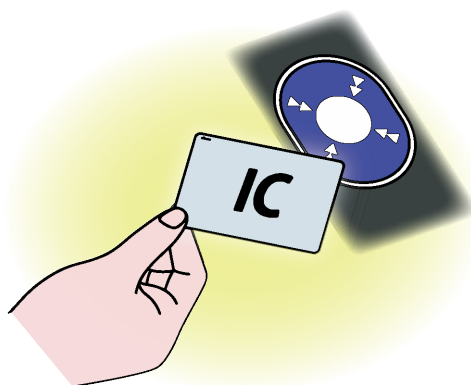
- Là thẻ có ghi tên người sử dụng.
- Cần đăng ký tên, số điện thoại, ngày sinh, giới tính nam/nữ.
- Dù làm mất thẻ cũng có thể được cấp lại.

(3) Thẻ không ghi tên

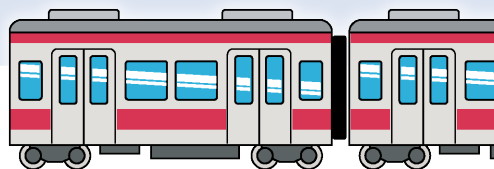
- Là thẻ không ghi tên người sử dụng.
- Dù làm mất thẻ cũng không được cấp lại.

(4) Tiền đặt cọc (deposit)

- Khi mua thẻ, thường phải thanh toán tiền đặt cọc.
- Khi trả lại thẻ IC, sẽ được hoàn lại khoản tiền đặt cọc này.

4-2

Đường sắt

Đường sắt Nhật Bản rất phát triển, được sử dụng làm phương tiện di chuyển quen thuộc khi đi làm, đi học v.v...

(1) Sử dụng đường sắt

Dưới đây nêu trình tự cơ bản khi sử dụng đường sắt.

- i. Xác nhận điểm đến trên bản đồ lộ trình.
- ii. Mua vé tới điểm đích tại nhà ga, đi qua cửa soát vé. (Trường hợp có thể sử dụng thẻ IC giao thông, có thể đi qua cửa soát vé bằng cách giơ thẻ lên máy soát vé tự động.)
- iii. Đi theo bảng chỉ dẫn trong nhà ga và tiến đến sân ga có số tuyến mà tàu đi tới điểm đích sẽ đến và khởi hành.
- iv. Tại sân ga, đứng chờ tàu ở phần phía trong vạch màu trắng hoặc vạch nổi màu vàng.
- v. Tại điểm đích, dùng vé tàu đã mua để đi qua cửa soát vé. (Trường hợp đã sử dụng thẻ IC giao thông, tiền vé sẽ được thanh toán từ số tiền nạp trong thẻ bằng cách giơ thẻ lên máy soát vé tự động.)

(2) Các loại vé

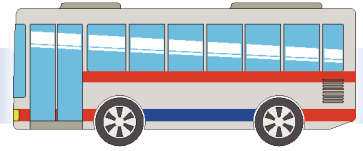
i. Vé tàu thường:	Vé cần khi đi tàu.
ii. Vé định kỳ:	Sử dụng trong trường hợp đi qua lại nhiều một khoảng cách nhất định theo đơn vị tháng vì lý do đi làm hoặc đi học. Vé định kỳ rẻ hơn so với trường hợp đi cùng khoảng cách bằng vé tàu thường. Có ấn định thời gian là 1 tháng, 3 tháng, 6 tháng v.v.

(3) Các loại vé khác

Trường hợp đi tàu tốc hành hoặc trường hợp sử dụng thiết bị đặc biệt trên toa tàu, ngoài vé tàu ra còn cần thêm các loại vé (vé trả thêm) dưới đây.

i. Vé tàu cao tốc:	Vé này cần khi đi tàu shinkansen (tàu siêu tốc) hoặc tàu tốc hành.
ii. Vé chỉ định chỗ ngồi:	Vé này cần khi sử dụng ghế chỉ định. Có một số vé chỉ định chỗ ngồi được lập thành một bộ cùng với vé tàu cao tốc.
iii. Vé tàu xanh:	Vé này cần khi sử dụng toa tàu cấp cao hơn toa tàu thông thường.

4-3

Xe buýt**(1) Xe buýt di chuyển quãng đường xa (Xe buýt chạy đường dài)**

- Theo quy định, bạn cần mua vé trước khi lên xe.

(2) Xe buýt di chuyển theo tuyến đường cố định trong khu vực sinh sống (Xe buýt chạy theo tuyến)**i. Trường hợp dù đi đến đâu thì giá vé cũng giống nhau**

- Bỏ tiền vào hộp thu tiền vé khi lên xe buýt.
- Trường hợp thanh toán bằng thẻ IC giao thông v.v... thì giơ thẻ lên hộp thu tiền vé.

ii. Trường hợp giá vé thay đổi theo khoảng cách

- Nhận phiếu có ghi số khi lên xe buýt, xác nhận số ghi trên phiếu tại bảng đặt phía trên tài xế và trả tiền vé hiển thị dưới số đó khi xuống xe.
- Trường hợp trả bằng thẻ IC giao thông, xuất trình thẻ 2 lần khi lên xe và khi xuống xe buýt.